

Krimuldas vidusskolas

Audzināšanas darba programma

2022.-2025.gadam

I. Krimuldas vidusskolas audzināšanas darba programma

1. Krimuldas vidusskolas audzināšanas darba programma veidota pamatojoties uz valsts politiku izglītojamo līdzatbildības un dzīvesprasmju attīstībā, personīgās karjeras izaugsmē, vecāku (ģimenes) nozīmīgo lomu sadarbībai ar skolu vienotu vērtībizglītības principu iedzīvināšanu, dažādu institūciju un sabiedrības atbalstā izglītojamajiem un izglītības kvalitatīvi jaunas pieejas nostiprināšanai, kurā vienlaicīgi ar izglītības apguvi pastāv izglītojamo ieinteresētība savas dzīves veidošanā.

Klases audzinātājs vistiešāk veic audzināšanas darbību un sniedz atbalstu savas audzināmās klases izglītojamajiem. Viņš sadarbībā ar izglītojamo vecākiem, skolas pedagogiem un atbalsta personālu, un valsts un vai pašvaldību atbildīgām institūcijām risina ar izglītojamajiem personības veidošanu un attīstību saistītus jautājumus, vienlaicīgi rūpējoties par pedagogiski un psiholoģiski labvēlīgu klases vidi un saliedētu klases kolektīvu.

Mācību priekšmetu pedagogi audzināšanas darbu veic mācību stundās, sadarbojoties ar klases audzinātāju, citiem priekšmetu skolotājiem, skolas atbalsta personālu, vecākiem, lai nodrošinātu izglītojamo veidošanos par zinošiem, radošiem, uzņēmīgiem un atbildīgiem cilvēkiem.

Audzināšanas darba programma ir skolas reglamentējošs dokuments, kas nosaka audzināšanas darba mērķus un uzdevumus. Programmā ir ieteikuma raksturs, to var izmantot ikviens pedagogs un klases audzinātājs savā darbā ar audzināmo klasi.

Programma veidota ievērojot normatīvos aktus, kas reglamentē audzināšanas darbību izglītības iestādē

2. Programmā ir ievēroti normatīvie akti, kas reglamentē audzināšanas darbības īstenošanu:

- 2.1. Izglītības likums;
- 2.2. Bērnu tiesību aizsardzības likums;
- 2.3. ANO Konvencija par bērnu tiesībām;
- 2.4. Ministru kabineta 15.07.2016. noteikumi Nr. 480 "Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība"
- 2.5. VISC izstrādātie materiāli „Ieteikumi klases stundu programmas īstenošanai”
- 2.6. VISC izstrādātie materiāli „Pilsoniskās audzināšanas un pilsoniskās līdzdalības sekmēšanai
- 2.7. Krimuldas vidusskolas prioritātes, mērķi un uzdevumi audzināšanas darbā un atbalsta sniegšanā izglītojamajiem.

Krimuldas vidusskolas prioritātes 2022. -2025. gadam

2022./2023.	2023./2024.	2024./2025.
<ul style="list-style-type: none"> • Sniegt atbalstu izglītojamajiem sevis apzināšanas un mērķtiecīgas pašattīstības procesā un individuālo kompetenču attīstībai.	<ul style="list-style-type: none"> • Izglītojamo sociālo, emocionālo - uzvedības problēmu mazināšana un kultūrvēsturisko mantojuma, tikumisko vērtību iedzīvināšana audzināšanas procesā.	<ul style="list-style-type: none"> • Pilnveidot izglītojamo labbūtību skolā un skolas vērtību saglabāšanu.

II. Audzināšanas mērķis, uzdevumi un vērtības

Audzināšanas mērķis ir organizēt un īstenot mērķtiecīgu un pēctecīgu audzināšanas darbu Krimuldas vidusskolā, lai nodrošinātu iespēju katram izglītojamajam kļūt par patstāvīgu, vispusīgi attīstītu, mērķtiecīgu, tikumisku, rīcībspējīgu un atbildīgu personību sabiedrībā, veicināt izglītojamā izpratni par vērtībām un tikumiem, sekmējot to iedzīvināšanu, bagātināt kultūrvēsturisko pieredzi, stiprināt piederību un lojalitāti Latvijas valstij.

Audzināšanas darba apakšmērķi:

2.1. veicināt izglītojamā izpratni, atbildīgu attieksmi un rīcību, kas apliecina tādas vērtības kā dzīvība, cilvēka cieņa, brīvība, ģimene, laulība, darbs, daba, kultūra, latviešu valoda, Latvijas valsts.

2.2. pilnveidot audzināšanas darbu izglītības procesā, veicinot pedagogu kompetenci audzināšanas darbā un skolēnu visaptverošu izpratni par vērtībām un pašaudzināšanas nozīmi personības izaugsmē, iedzīvinot būtiskākos izkopjamos tikumus, indivīda brīvas domāšanas un rīcības izpausmes atbildību, centību, drosmi, godīgumu, gudrību, laipnību, līdzietību, mērenību, savaldību, solidaritāti, taisnīgumu, toleranci;

2.3. nodrošināt pedagogu kompetenču pilnveidi un metodisko atbalstu audzināšanas jomā;

2.4. veicināt audzināšanas darbā iesaistīto pušu (pedagogs-skolēns-ģimene) sadarbību, līdzdalību un līdzatbildību mācību un audzināšanas jomā;

2.5. veicināt Krimuldas vidusskolas un valsts, pašvaldības un pašvaldības institūciju sadarbību;

2.6. sekmēt sabiedrības līdzdalību audzināšanas darbā.

Audzināšanas darbā ietverti šādi principi:

sadarbība un pilsoniskā līdzdalība—audzināšanas jautājumu risināšanā iesaistās visas ieinteresētās puses: pedagogi, vecāki un ģimene, valsts un pašvaldības institūcijas

- sistemātiskums-nodrošināta audzināšanas darba sistēma un attīstība
- nepārtruaktība audzināšanas mērķu īstenošanā un sasniegšanā
- vienotība un veselums –audzināšanas darbība ir īstenojama vienotā izglītības procesā
- atvērtība informācijai un dialogam, sabiedrībai, inovācijām

Audzināšanas procesā būtiskākie tikumi:

- atbildība – griba un spēja paredzēt savas izvēles un rīcības sekas un rīkoties, respektējot cita cilvēka cieņu un brīvību;
- centība – čaklums, uzcītība, rūpība un griba jebkuru darbu veikt pēc iespējas mērķtiecīgāk, kvalitatīvāk un produktīvāk;
- drosme – izlēmība, baiļu pārvarēšana, rakstura stingrība, situācijas novērtēšana un cieņpilna rīcība, uzņēmība, centieni pēc taisnīgā un labā;
- godīgums – uzticamība, patiesums, vārdu un darbu saskaņa;

- gudrība – māka izmantot zināšanas labā veicināšanai savā un sabiedrības dzīvē;
- laipnība – vēlība, atsaucība pret citiem, pieklājība;
- līdzcietība – attīstīta empātija, vēlme iejusties otra pārdzīvojumos un aktīvs atbalsts;
- mērenība – rīcības un uzskatu līdzsvarotība, spēja nošķirt saprātīgas vēlmes no nesaprātīgām un atteikties no nevajadzīgā, atturēšanās no tā, kas traucē personas attīstību;
- savaldība – uzvedības un emociju izpausmju kontrole un vadība, respektējot savu un citu cilvēku brīvību, kā arī cienot sevi un citus;
- solidaritāte – savstarpējs atbalsts un rīcības saskaņotība, rūpes par savu, citu un kopīgu labumu, demokrātisks dialogs ar citiem;
- taisnīgums – godprātīga lemšana, cilvēktiesību un citu saprātīgu interešu un morāles normu ievērošana;
- tolerance – iecietība, vēlme izprast atšķirīgo (piemēram, cilvēka ārējo izskatu, veselības stāvokli, uzvedību, viedokli, ticību, paražas)

III. Audzināšanas uzdevumi Krimuldas vidusskolā

1. Audzināšanas darba īstenošana Krimuldas vidusskolā

1.1. mācību stundās, klases audzinātāja stundā, ārpusstundu nodarbībās, starpbrīžos, interešu izglītības programmās, dažādos skolas organizētajos pasākumos un projektos, ikdienas sadzīves situācijās;

1.2. pievērst uzmanību skolēnu sociāli emocionālajai audzināšanai -savstarpējo attiecību kultūrai, konfliktu risināšanai, vardarbības mazināšanai, iecietības veicināšanai, savu pienākumu un tiesību ievērošanai, pamatvērtību popularizēšanai (klases stundas, diskusijas, pieredzes apmaiņa, lomu spēles, tikšanās ar speciālistiem, labdarības akcijas);

1.3. atbalstīt izglītojamo pašpārvaldes darbību un veicināt pieredzes popularizēšanu, nodrošināt izglītojamo pašpārvaldes skolas dzīves jautājumu risināšanā, spēju brīvi un patstāvīgi domāt un atbildīgi rīkoties, pašdisciplīnu, izpratni par pienākumiem un tiesībām; (informēšana, pasākumu organizēšana, aptaujas, akcijas u.c.);

1.4. veicināt skolā interešu izglītības programmu daudzveidību un to īstenošanu atbilstoši skolēnu interesēm un skolas finansējumam (interesu izglītības programmu piedāvājums, piedalīšanās skolas un ārpusskolas pasākumos, valsts skatēs un konkursos);

1.5. attīstīt attieksmi pret darbu, kā personības pašrealizācijas un eksistences līdzekļu iegūšanas veidu, organizējot pasākumus karjeras izglītības īstenošanā (Karjeras izglītības stundas, Ēnu dienas, klases stundas, konsultācijas, anketēšana, ekskursijas, tikšanās ar vecākiem, skolas absolventiem, citu skolu pārstāvjiem, vietējo uzņēmumu darbiniekiem);

1.6. attīstot cieņu pret dzīvību, sevi un citiem, drošu paradumu izkopšanu, organizējot pasākumus skolēniem par drošības jautājumiem un rīcību ekstremālos apstākļos, veselīgu dzīvesveidu un atkarību profilaksi (tikšanās, praktiskas nodarbības, klases stundas, konkursi, mācību ekskursijas u.c.).

2. Atbalstu sniegšana klašu audzinātājiem un pedagogiem:

- 2.1. veicināt pedagogu profesionālo pilnveidi (semināri, kursi, konferences, projekti);
- 2.2. organizē pasākumus pedagogu labās prakses un pieredzes apkopošanai un popularizēšanai audzināšanas darba jautājumos;

3. Sadarbība ar izglītojamo ģimeni

Rosināt skolēnus iesaistīties paaudžu sadarbības veicināšanā un sabiedrības vienotības radīšanā (radošās darbnīcas, sapulces, koncerti, konferences, vecāku vakari, ģimeņu sporta diena, vecāku vadītās darbnīcas).

4. Audzināšanas darbā iesaistīto institūciju sadarbība

Bērnu tiesības aizsardzības inspekcija, valsts un pašvaldības policija, Sociālais dienests, bāriņtiesa.

5. Izmantojamās metodes un darba formas:

- 5.1. izpratnes veidošanai: sistemātisks izklāsts, pārrunas, literatūras izmantošana un lasīšana, diskusijas u.c.;
- 5.2. attieksmju veidošanai: situācijas analīze, pašanalīze, mācību ekskursijas, pārgājieni, projekti, u.c.
- 5.3. prasmju veidošanai: interešu izglītības programmas īstenošana, demonstrējumi, drošības pasākumi, novērojumi brīvā dabā, lomu spēles, grupu darbs, pētījumi, projekti, akcijas, tikšanās, konkursi u.c.;
- 5.4. darba formas: audzināšanas stundas, skolēnu izpēte (anketas, aptaujas u.c.), svētku un atceres dienas, skolas un klases pasākumi, tematiskie vakari, sporta pasākumi, radošie projekti un darbnīcas, zinātniski pētnieciskie darbi, praktiskais darbs, aptaujas u.c.

6. Organizē un pārrauga skolas administrācija:

- 6.1. skolas padomes sanāksmes, ne mazāk kā divas reizes gadā;
- 6.2. nākamo pirmklasnieku un vecāku tikšanās ar klases audzinātāju jūnijā;
- 6.3. vecāku dienas/nedēļas – 1 x gadā (pēc skolas gada plāna). Iespēja apmeklēt mācību stundas, piedalīties radošajās darbnīcās vecākiem, tikties individuālajās sarunās ar priekšmetu skolotājiem (reģistrācijas lapas), izglītojoši un informatīvi pasākumi;
- 6.4. individuālās tikšanās ar vecākiem pie administrācijas – pēc nepieciešamības;
- 6.5. atbalsts vecākiem – pēc vecāku iniciatīvas vai pēc administrācijas ierosinājuma (ieteikumi, nodarbības pie psihologa);
- 6.6. skolas pasākumi, Zinību diena, Miķeļdiena, Skolotāju diena, 10. klašu iesvētības, Mārtiņdiena, Lāčplēša diena, 18. novembris, Adventes ieskaņas rīti, Ziemassvētki, Barikāžu atmiņas pasākums, Meteņdiena, Lieldienas, Ģimenes diena, klases vakari, ekskursijas, izlaidumi u.c.) – vecāku līdzdalība un piedalīšanās;
- 6.7. informācijas sniegšana vecākiem – izglītojamo e-klasē, skolas mājas lapā, www.facebook.com, Siguldas novada avīzē;

7. Organizē klases audzinātājs, pārrauga skolas administrācija:

7.1. klases vecāku sanāksmes – ne retāk kā 2 x gadā (sanāksmju protokols, reģistrācijas lapa);

7.2. individuālās sarunas ar vecākiem – pēc skolotājas vai vecāku iniciatīvas (ieraksts e-klasē vai individuālās sarunas protokols pēc vajadzības);

7.3. konfidenciālās sarunas ar priekšmetu skolotājiem, klases audzinātāju – pēc skolotāja vai vecāka iniciatīvas;

7.4. informācijas sniegšana/saņemšana – individuālās sarunas, izglītojamā dienasgrāmatā, e-klasē (sekmes, uzvedība, kavējumi un cita aktuālā informācija);

7.5. neformālie klases pasākumi (klases mācību ekskursijas, pārgājieni, klases vakari, tematiskās pēcpusdienas) – līdzdalība pasākumu organizēšanā un piedalīšanās tajos, izvērtēšana.

IV. Klases audzināšanas darba plāns

Klases audzinātājs, ņemot vērā izglītojamo vajadzības un skolas audzināšanas programmu, kā arī valsts izvirzītās prioritātes, izstrādā **savu audzināšanas darbības plānu**, kurā ietver:

- tematiskās klases stundas
- izglītojamo izpēti sadarbībā ar pārējiem pedagogiem un atbalsta personālu
- sadarbība ar izglītojamajiem un viņu vecākiem
- ārpusstundu aktivitātes.

Klases audzinātāju tematiskais stundu plāns tiek veidots 35 klases stundām (9. un 12. klasei – 33 stundas):

- klases audzinātājs izvēlas nepieciešamo stundu skaitu tematu apguvei, klases stundās izmantojamās metodes un paņēmienus;
- klases stundas klases audzinātājs pēc nepieciešamības var plānot kā organizatoriskās, gatavojoties dažādiem pasākumiem (Ziemassvētku noformējums, priekšnesumu sagatavošana u.c.);
- klases stundu laikā var būt organizēti pasākumi, tikšanās visām klasēm kopā vai atsevišķām klašu grupām, kas atbilst tematiskajām grupām;
- audzināšanas temati tiek aplūkoti arī vairāku mācību priekšmetu stundās, tādējādi klases audzinātājam ieteicams sadarboties ar attiecīgā mācību priekšmeta skolotāju; klases audzināšanas stundu tematiskai plānošanai ieteicams izmantot 2016. gadā Valsts izglītības satura centra izstrādāto metodisko līdzekli „Klases stundu programmas paraugs,” kurā klases stundām ieteiktas šādas tematiskās grupas:
  - **Sevis izzināšana un pilnveidošana;**
  - **Piederība valstij;**
  - **Pilsoniskā līdzdalība;**
  - **Karjeras izvēle;**

- **Veselība un vide;**
- **Drošība. Metodiskie materiāli atrodami Valsts izglītības satura centra mājas lapā www.visc.gov.lv**

Audzinašanas darba uzdevumi 1. –3. klasē:

- stiprināt patriotismu, lojalitāti un piederību skolai, pilsētai, valstij;
- veidot pozitīvas attiecības starp ģimenes locekļiem, klases un skolasbiedriem;
- radīt skolēnam iespēju izprast pašam sevi, apzināties savas attieksmes un rīcību;
- apgūt prasmes iesaistīties daudzveidīgā sabiedriskajā darbībā un veidot priekšstatus par pilsoniskās līdzdalības iespējām;
- apzināties mācību, darba un saturīga brīvā laika pavadīšanas nozīmi karjeras izvēles procesā;
- iegūt augstu pašapziņu un pozitīvu pašnovērtējumu izzināt sevi, prast rūpēties par sevi un savu ķermeni;
- rosināt izpratni par drošību dažādās situācijās;

Tematiskas klases stundas 1. –3. klasē:

1.Sevis izzināšana un pilnveidošana:

- 1.1.Sevis apzināšanās jeb pašidentitāte
- 1.2.Mērķtiecība. Zinātkāre.
- 1.3.Savstarpējās attiecības.
- 1.4.Konfliktu risināšana.
- 1.5.Ētiskās vērtības.

2.Piederība valstij:

- 2.1.Ģimene un dzimta.
- 2.2.Piederība novadam / pilsētai.
- 2.3.Valstiskā identitāte.
- 2.4.Nacionālā identitāte.
- 2.5.Multikulturāla vide.

3.Pilsoniskā līdzdalība:

- 3.1.Tiesības un pienākumi.
- 3.2.Pilsoniskās līdzdalības iespējas un prasmes.
- 3.3.Ilgspējīga attīstība.

4.Karjeras izvēle:

- 4.1.Profesiju daudzveidība. Manu vecāku, ģimenes locekļu darbs .
- 4.2.Mani pienākumi ģimenē. Mani vaļasprieki. Mana sapņu profesija .
- 4.3.Dienas režīms.
- 4.4.Mācības - skolēna darbs.
- 4.5.Karjeras vīzija.

5.Veselība un vide:

- 5.1.Uztura ietekme uz skolēna darbaspējām un sekmēm mācībās.

5.2.Sakarība starp uzturu un veselību. Uzturs kā riska faktors dažādu slimību attīstībā (zobu kariess, avitaminoze, aptaukošanās, sirds un asinsvadu slimības u.c.).

5.3.Veselīgu ēšanas paradumu veidošana.

5.4.Fiziskās aktivitātes kā veselības pamats.

5.5.Veselīga vide.

5.6.Datoratkarība un citi atkarību veidi. Faktori, kas izraisa atkarības.

6.Drošība:

6.1.Satiksmes drošība

6.1.1.Ceļš uz skolu.

6.1.2.Gājējs, transportlīdzekļa vadītājs, pasažieris. Sabiedriskais transports un pieturas.

6.1.3.Satiksmes regulēšana ar luksoforu un ceļazīmēm.

6.1.4.Satiksmes negadījumi un to cēloņi.

6.1.5.Velosipēds.

6.2.Drošība ekstremālās situācijās

6.2.1.Dabas katastrofas: vētra, plūdi, negaiss u.c.

6.2.2.Ūdens.

6.2.3.Karsti un auksti laika apstākļi.

6.2.4.Elektroierīces.

6.2.5.Pirotehnika.

6.2.6.Ugunsdrošība.

6.2.7.Rīcība nelaiemes gadījumā. Drošības dienesti.

6.2.8.Skolas evakuācijas plāns.

6.2.9.Nevēlami svešinieki.

Audzinašanas darba uzdevumi 4. –6. klasē:

- stiprināt patriotismu, lojalitāti un piederību skolai, pilsētai, valstij;
- attīstīt iniciatīvu, prasmi uzņemties pienākumus un būt atbildīgam par to
- radīt skolēnam iespēju iegūt pieredzi, kā veidot pašam savu dzīvi, attiecības ar sevi un citiem;
- veidot izpratni par savām un citu tiesībām un pienākumiem un to ievērošanu;
- veidot prasmi salīdzināt, un samērot personiskos sasniegumus un īpašības ar tiem nosacījumiem, kas nepieciešami tālākai izglītības turpināšanai un savas karjeras veidošanai;
- apgūt iemaņas un prasmes, kas palīdzētu pieņemt atbildīgus lēmumus savai fiziskai, psihiskai un sociālai attīstībai;
- attīstīt prasmes novērtēt drošību un rīkoties dažādās situācijās.

Tematiskas klases stundas 4.-6.klasē

1.Sevis izzināšana un pilnveidošana:

1.1.Sevis apzināšanās jeb pašidentitāte.

1.2.Mērķtiecība. Zinātkāre.

1.3.Savstarpējās attiecības.

1.4.Konfliktu risināšana.

1.5.Ētiskās vērtības.

2.Piederība valstij:

2.1.Ģimene un dzimta.

2.2.Piederība novadam / pilsētai.

2.3.Valstiskā identitāte.

2.4.Nacionālā identitāte.

2.5.Multikulturāla vide.

3.Pilsoniskā līdzdalība:

3.1.Tiesības un pienākumi.

3.2.Pilsoniskās līdzdalības iespējas un prasmes.

3.3.Ilgtermiņa attīstība.

4.Karjeras izvēle:

4.1.Es un mani dotumi.

4.2.Mani darba ieradumi. Sadarbības prasmes.

4.3.Brīvais laiks un tā izmantošana.

4.4.Mācīšanās prasmes un sasniegumi.

4.5.Profesiju daudzveidība, prestižs un pievilcība.

4.6.Lietišķā valoda, tās nozīme ikdienas dzīvē.

5.Veselība un vide:

5.1.Personīgā higiēna. Rūpes par ārējo izskatu.

5.2.Sakopta apkārtējā vide un pašapkalpošanās prasmes.

5.3.Ārējās vides ietekme uz cilvēka veselību.

5.4.Dienas režīms. Veselību ietekmējošu paradumu veidošanās .

6.Drošība:

6.1. Satiksmes drošība:

6.1.1.Satiksmes noteikumi gājējiem un pasažieriem.

6.1.2. Transporta līdzekļi.

6.1.3.Velosipēdists kā satiksmes dalībnieks un velosipēda uzturēšana braukšanas kārtībā.

6.1.4.Rīcība ceļa satiksmes negadījumos.

6.2.Drošība ekstremālās situācijās:

6.2.1.Drošība ekstremālās situācijās un evakuācija.

6.2.2.Ūdens.

6.2.3.Ugunsdrošība.

6.2.4.Pirotehnika.

6.2.5.Bīstamie atradumi (lādiņi, ķīmiskās vielas, medikamenti, šļircēs u.c.).

Audzinašanas darba uzdevumi 7. –9. klasē:

- stiprināt patriotismu, lojalitāti un piederību skolai, pilsētai, valstij;
- izprast un respektēt citu cilvēku atšķirības un vajadzības;
- radīt skolēnam iespēju attīstīt pašapziņu;
- analizēt savu pieredzi un attīstīt kritisko spriestspēju par sabiedriskajiem procesiem, veidot tolerantu attieksmi pret citādo sev līdzās;

- veidot prasmi salīdzināt, un samērot personiskos sasniegumus un īpašības ar tiem nosacījumiem, kas nepieciešami tālākai izglītības turpināšanai un savas karjeras veidošanai; prasme atbilstoši rīkoties ar atkarību izraisošo vielu (tabaka, alkohols, narkotiskās, psihotropās, kā arī jaunās psihoaktīvās vielas u.c.) lietošanu saistītās situācijās vai nonākot saskarē ar atkarību izraisošiem procesiem (azartspēles, jaunās tehnoloģijas u.c.);
- sekmēt izglītojamo atbildību lēmumu pieņemšanā savas un līdzcilvēku drošības nodrošināšanā.

Tematiskas klases stundas 7.-9.klasē:

1. Sevis izzināšana un pilnveidošana:

- 1.1. Sevis apzināšanās jeb pašidentitāte.
- 1.2. Mērķtiecība. Zinātkāre.
- 1.3. Savstarpējās attiecības.
- 1.4. Konflikta risināšana.
- 1.5. Ētiskās vērtības.

2. Piederība valstij:

- 2.1. Ģimene un dzimta.
- 2.2. Piederība novadam / pilsētai.
- 2.3. Valstiskā identitāte.
- 2.4. Nacionālā identitāte.
- 2.5. Multikulturāla vide.

3. Pilsoniskā līdzdalība:

- 3.1. Demokrātijas būtība un nozīme.
- 3.2. Tiesības un pienākumi.
- 3.3. Pilsoniskās līdzdalības iespējas un prasmes.
- 3.4. Brīvprātīgais darbs.
- 3.5. Ilgtspējīga attīstība.

4. Karjeras izvēle:

- 4.1. Vajadzības, vēlmes un spējas.
- 4.2. Savu interešu, spēju un dotību attīstīšana.
- 4.3. Izglītības vērtība.
- 4.4. Profesiju daudzveidīgā pasaule.
- 4.5. Individuālā karjeras plāna izveide.

5. Veselība un vide:

- 5.1. Pusaudžu un jauniešu dzimuma nobriešana, un personības attīstība (pārvērtības ķermenī, jaunas sajūtas un izjūtas). Raksturīgās pusaudžu īpašības pubertātes periodā.
- 5.2. Ar dzimuma piederību saistītās rakstura, uzvedības iezīmes. Seksualitāte kā neatņemama personības sastāvdaļa. Cieņa pret savu un pretējo dzimumu. Atbildība savstarpējās attiecībās, t.sk. dzimumattiecībās.
- 5.3. Dažādu jūtu izpausmes veidi (verbālie un neverbālie), to izvērtēšana.
- 5.4. Narkotisko, psihotropo, kā arī jauno psihoaktīvo vielu, alkohola, smēķēšanas ietekme uz veselību.

5.5. Azartspēļu atkarība. Datorspēļu atkarība. Interneta atkarība.

5.6. Veselīga vide.

6. Drošība:

6.1. Satiksmes drošība:

6.1.1. Satiksmes dalībnieka atbildība.

6.1.2. Motorizētie transportlīdzekļi.

6.2. Drošība ekstremālās situācijās:

6.2.1. Ugunsdrošība.

6.2.2. Civilā aizsardzība. Evakuācija.

6.2.3. Drošība masu pasākumos un sabiedriskās vietās.

6.2.4. Pašaizsardzība.

6.2.5. Pirotehnika.

6.2.6. Pirmā palīdzība nelaimes gadījumos.

Audzināšanas darba uzdevumi 10.-12. klasē:

- stiprināt patriotismu, lojalitāti un piederību skolai, pilsētai, valstij;
- attīstīt prasmes, atbildību un pilnveidot kompetences ilgtspējīgas attīstības jautājumos;
- domāt un rīkoties patstāvīgi, uzņemties atbildību par savu rīcību;
- attīstīt prasmes, kas nepieciešamas savas karjeras attīstības plānošanā, lai sekmīgi konkurētu darba tirgū;
- apgūt iemaņas un prasmes, kas palīdzētu pieņemt atbildīgus lēmumus savai fiziskai, psihiskai un sociālai attīstībai;
- sekmēt izglītojamo atbildību lēmumu pieņemšanā savas un līdzcilvēku drošības nodrošināšanā.

Tematiskas klases stundas 10.-12. klasē:

1. Sevis izzināšana un pilnveidošana:

1.1. Sevis apzināšanās jeb pašidentitāte.

1.2. Mērķtiecība. Zinātkāre.

1.3. Savstarpējās attiecības.

1.4. Konflikta risināšana.

1.5. Ētiskās vērtības.

2. Piederība valstij:

2.1. Ģimene un dzimta.

2.2. Piederība novadam / pilsētai.

2.3. Valstiskā identitāte.

2.4. Nacionālā identitāte.

2.5. Multikulturāla vide.

3. Pilsoniskā līdzdalība:

3.1. Demokrātijas būtība un nozīme.

3.2. Tiesības un pienākumi.

3.3. Pilsoniskās līdzdalības iespējas un prasmes.

3.4.Brīvprātīgais darbs.

3.5.Ilgspējīga attīstība.

4. Karjeras izvēle:

4.1.Izglītības iespējas Latvijā un ārzemēs.

4.2.Mūžizglītība.

4.3.Informācija par darba tirgu un tā attīstības tendencēm. Vietējo ekonomiku ietekmējošās tendences.

4.4.Zinātnes un tehnoloģiju attīstība. Profesiju mainība un dažādība, pienākumi, darba devēju prasības.

4.5.Darbs ārzemēs.

4.6.Karjeras izvēles plānošana. Individuālā karjeras plāna izveide.

5. Veselība un vide:

5.1.Mikrovides veidošana ģimenē (pienākumi ģimenē, tradīcijas ģimenē u.c.).

5.2.Personīgā atbildība par veselības un savas dzīves kvalitāti.

5.3.Risks un tā iespējamās sekas.

5.4.Darba drošība veselības aizsardzības nolūkos. Pirmā medicīniskā palīdzība.

5.5.Veselīgs uzturs.

5.6.Medicīniskās apskates un profilaktiskās vakcīnas. Ekoloģija.

6. Drošība:

6.1.Satiksmes drošība:

6.1.2.Satiksmes drošība un atbildība.

6.1.3Drošība ekstremālās situācijās:

6.1.4.Rīcība, atbildība un līdzatbildība sadzīves un ekstremālās situācijās.

6.1.5.Seksuālās vardarbības, nelegālās cilvēku tirdzniecības un prostitūcijas risks.

Klases audzināšanas darba organizēšanai nepieciešamā obligātā dokumentācija un darba materiāli:

- izglītojamo personu lietas;
- klases e-žurnāls;
- izglītojamo mācību sasniegumu kopsavilkuma e-žurnāls;
- izglītojamo liecības;
- izglītojamo apliecības;
- izglītojamo dienasgrāmatas (1.kl.);
- apliecība par pamatizglītību (kopija);
- drošības instruktāžas parakstu lapas;
- klases audzinātāja darba mape (Portfolio);
- audzināšanas darbības programma;
- klases audzināšanas darba plāns;
- ārpusstundu pasākuma apraksts;
- Mācību stundas vērošanas un novērtējuma lapas;
- ekskursiju /pārgājienu pieteikumi, mācību ekskursiju dalībnieku saraksts, instruktāža;
- klases audzināšanas darba pašnovērtējums (mācību gada beigās);

- vecāku sapulces protokoli;
- individuālais darbs ar vecākiem (ieraksti e-klasē, Whats-App, dienasgrāmatā, SMS, sarunas utt.), to atspoguļojums.

Plānojamie audzināšanas darba rezultāti:

- tiek sekmēta izglītojamo patriotisma un pilsonisko zināšanu, prasmju un vērtību apguve un pilsoniskā līdzdalība skolā, sabiedrībā un valsts dzīvē;
- ārpusstundu aktivitātes un pasākumi vērsti uz izglītojamo radošo un sociālo prasmju attīstību, vērtību orientāciju un karjeras izaugsmi;
- izglītojamie iesaistās tautas tradīciju un kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā, saglabāšanā un pilnveidē, apkārtējās vides sakopšanā;
- padziļinājusies izglītojamo izpratne un atbildība par cieņas pilnām savstarpējām attiecībām, mazinot neiecietību un vardarbību konfliktu risināšanā, kā arī par veselīgu dzīvesveidu un personiskās drošības jautājumiem. Izglītojamie iesaistās labdarībā un brīvprātīgo darbā;
- veicināta izglītojamo līdzdalība skolas, pilsētas un novada dzīvē, kā arī izglītojamo individuālo kompetenču pilnveidi interešu izglītības programmās;
- organizēti pasākumi pedagogu labās prakses un pieredzes popularizēšanai un apgūšanai par audzināšanas darba jautājumiem. Savas zināšanas pedagogijā un psiholoģijā skolotāji padziļinājuši, piedalotiesursos un semināros;
- īstenota karjeras izglītības programma mācību un audzināšanas darbā;
- vecāki ir informēti un aktīvi sadarbībā ar skolu;
- skolā tiek īstenots mērķtiecīgs un pārskatāmi koordinēts audzināšanas darbs, sadarbojoties izglītības iestādes pedagoģiskajam personālam, izglītojamajiem un viņu ģimenēm un citām audzināšanas darbā iesaistītām institūcijām (pašvaldības, valsts).

Ieteicamās tēmas vecāku sapulcēm un individuālajām sarunām:

- mācību procesa organizācija skolā;
- izglītojamo lasītprasmes attīstīšana un motivācija;
- vecumposma īpatnības;
- vecāku interese par skolas darbu – veicinošs faktors bērna sekmīgām mācībām skolā
- izglītojamo adaptācijas process pamatskolā;
- izglītojamo adaptācija vidusskolā;
- karjeras izvēles iespējas;
- skolas iekšējās kārtības noteikumi un reglamentējošie dokumenti;
- izglītojamo drošība, pienākumi un tiesības;
- kārtība, kādā izglītības iestādē uzturas nepiederošas personas;
- skolas nodrošinājums ar mācību līdzekļiem;
- skolas atbalsta personāla darbība, atbalsts izglītojamajiem un vecākiem;
- izglītojamo personības izaugsmes tendences mācību un ārpusklases aktivitāšu mācību kontekstā;

- pilnvērtīga brīvā laika izmantošana-viens no faktoriem vispusīgas personības attīstībā;
- mācību gada sasniegumi un uzdevumi nākamajam mācību gadam

Klases audzinātāja ikdienas uzdevumi:

- iepazīstināt izglītojamos ar izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumiem, aktualizēt tos ikdienā, pārrunāt izglītojamo pienākumus un tiesības;
- informēt par aktualitātēm izglītības iestādes dzīvē, pilsētā, novadā, valstī;
- analizēt izglītojamo mācību sasniegumus un disciplīnu, viņu izaugsmes dinamiku, motivēt izglītojamos veikt pašvērtējumu;
- veicināt klases kolektīva saliedēšanu, kopīgi ar izglītojamajiem un viņu vecākiem organizējot klases pasākumus (ekskursijas, tikšanās, klases vakari u.c.) un, veidojot klases tradīcijas;
- organizēt izglītojamo līdzdalību klases un izglītības iestādes vides saglabāšanā un sakopšanā;
- motivēt izglītojamos iesaistīties izglītojamo pašpārvaldē un līdzdarboties ārpusstundu darbībā, tajā skaitā interešu izglītības programmās;
- sniegt atbalstu savas audzināmās klases skolēniem, ievērojot skolēnu individuālās īpatnības, sekmēt viņu personības attīstību;
- izvēlēties darba formas sadarbībā ar vecākiem, ņemot vērā audzināšanas darba aktualitātes un nepieciešamību.

Informācijas avoti:

- Ministru kabineta 2016. gada 15. jūlija noteikumi Nr.480 "Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība".
- Klases stundu programmas paraugs. Metodiskais līdzeklis. VISC, Rīga, 2016.

www.visc.gov.lv

www.likumi.lv

<http://izm.izm.gov.lv>

www.prakse.lv

<http://viaa.gov.lv>

www.csdd.lv

www.emergency.lv

www.vugd.gov.lv

www.112.lv